

Brüssel, 9. juuni 2026
(OR. en)

10352/26

EF 176
ECOFIN 799
DELECT 95

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	4. juuni 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2026) 3647 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., 4.6.2026, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsinstitutsiooni tururiski omavahendite nõuete arvutamise ajutiste sihipäraste tegevusabimeetmete ja sihipäraste kordajatega

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2026) 3647 final.

Lisatud: C(2026) 3647 final

Brüssel, 4.6.2026
C(2026) 3647 final

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

4.6.2026,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsinstitutsiooni tururiski omavahendite nõuete arvutamise ajutiste sihipäraste tegevusabimeetmete ja sihipäraste kordajatega

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Pankades kauplemise eesmärgil hoitavad finantsinstrumendid (näiteks aktsiad, võlakirjad ja tuletisinstrumendid) on avatud tururiskile, st riskile, et turuhindade ebasoodsate muutuste tõttu võib nende väärtus väheneda. 2008. aasta ülemaailmne finantskriis tõi tururiski usaldatavusnõuete ülesehituses esile mitu puudust. Nende tõttu ei olnud pankadel piisavalt kapitali, et katta tururiskiga seotud kahjusid. See ajendas Baseli pangajärevalve komiteed läbi vaatama rahvusvahelisi tururiski standardeid, mille tulemusena võeti 2016. aasta jaanuaris vastu läbivaadatud tururiski raamistik, mida tuntakse ka kauplemisportfelli põhjaliku läbivaatamisena (edaspidi „FRTB standardid“). Seejärel, 2017. aasta detsembris, palus keskpankade juhtide ja järelevalveasutuste juhtide rühm, olles tuvastanud rea tehnilisi probleeme seoses raamistiku kalibreerimisega, Baseli pangajärevalve komiteel FRTB standardid läbi vaadata. Kõnealune läbivaatamine lõppes FRTB standardite lõpliku versiooni avaldamisega 2019. aasta jaanuaris. Baseli pangajärevalve komitee liikmed leppisid algselt kokku, et standardid rakendatakse 1. jaanuariks 2022, hiljem lükati see COVID-19 pandeemia tõttu edasi 1. jaanuarile 2023.

Võttes arvesse FRTBga tehtud muudatuste tähtsust ja Baseli pangajärevalve komitee tasandil ikka veel jätkuvaid tururiski läbivaatamisi, otsustas EL seda rakendada kahes etapis. Esimeses etapis kehtestati FRTB aruandlusnõudena, muutes määrusega (EL) 2019/876 (teine kapitalinõuete määrus) määrust (EL) nr 575/2013 (kapitalinõuete määrus). Aruandlusnõuete eesmärk oli võimaldada pädevatel asutustel jälgida FRTB standardite rakendamist pankades enne, kui sätted muutusid pankade omavahendite nõuete arvutamisel siduvaks, ning seadusandjatel võtta arvesse vahepeal rahvusvahelisel tasandil tehtud võimalikke täiendavaid muudatusi.

FRTB standardite kui ELi õigusaktide siduvate kapitalinõuete rakendamise teine etapp viidi lõpule panganduspaketi viimistlemisega. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/1623 (kapitalinõuete määrus III) jõustus 2024. aasta juulis ja seda hakati kohaldama 1. jaanuaril 2025.

Määruse (EL) nr 575/2013 artikkel 461a, mida on muudetud määruse (EL) 2024/1623 artikli 1 punktiga 236, sisaldab nõuet, et Euroopa Komisjon jälgiks Baseli FRTB standardite rahvusvahelist rakendamist eri jurisdiktsioonides, ning sellega volitatakse komisjoni võtma vastu delegeeritud õigusakte, et tagada rahvusvahelisel tasandil võrdsed tingimused, kui kolmandates riikides esineb rakendamisel märkimisväärsed kõrvalekaldeid. Volituse andmise põhjus on see, et hulgiturgudel on pankadel lihtne konkurentsivõime suurendamiseks pakkuda finantstooteid ja -teenuseid piiriülevalt, sealhulgas liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel. Volitus võtta vastu delegeeritud õigusakte võimaldab teha maksimaalselt kolmeks aastaks ajutisi sihipäraseid muudatusi tururiski omavahendite nõuetes ja lükata FRTB standardite kohaldamise kuupäeva ELis edasi kuni kahe aasta võrra, et säilitada rahvusvahelisel tasandil võrdsed tingimused.

Määruse (EL) 2024/1623 jõustumise ajal näitas komisjoni seire FRTB standardite rakendamise üle eri jurisdiktsioonides, et kuigi mõned jurisdiktsioonid (nt Kanada ja Jaapan) olid standardid juba rakendanud, siis mõned teised, kelle jaoks võrdsete tingimustega seotud kaalutlused olid väga olulised, viivitasid sellega. Raamistiku rakendamise ajakava ja võimalike kõrvalekallete suhtes nendes jurisdiktsioonides valitses endiselt märkimisväärne ebakindlus. Kõige olulisem on see, et USA ei ole 2024. aasta juuni seisuga veel FRTB standardeid rakendanud ega ole piisavalt selgesti väljendanud, millal ja kuidas ta on valmis seda tegema.

Et reageerida sellistele rahvusvahelistele regulatiivsetele arengutele, pidas komisjon vajalikuks võtta kolmandate riikidega võrdsete tingimuste säilitamiseks vastu delegeeritud õigusakt¹ ja lükata FRTB standardite kohaldamine edasi ühe aasta võrra, 1. jaanuarini 2026. 2025. aasta jooksul täheldas komisjon, et teised jurisdiktsioonid ei ole liikunud Baseli FRTB standardite rakendamisega edasi. Pärast ulatuslikku konsulteerimist kõigi sidusrühmadega (liikmesriigid, majandussektor, Euroopa Keskpank (EKP), Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) jne) võttis komisjon 2025. aasta juunis vastu teise delegeeritud õigusakti², et lükata uute tururiski usaldatavusnõuete kohaldamine edasi veel ühe aasta võrra, kuni 1. jaanuarini 2027, mis on uute tururiski usaldatavusnõuete kohaldamise kuupäev. See teine delegeeritud õigusakt oli komisjoni viimane võimalus standardite kohaldamise alguskuupäeva edasi lükata.

2025. aasta novembris algatas komisjon kahekuulise konsultatsiooni kavandatud järgmise sammu kohta FRTB standardite rakendamisel. Ettepanek sisaldas ajutisi sihipäraseid muudatusi, et käsitleda raamistikku konkreetseid küsimusi ja üldist kordajat pankadele avalduva negatiivse kapitalimõju tasakaalustamiseks. 6. jaanuarini 2026 kestnud konsultatsiooni käigus koguti olulist teavet eri sidusrühmadelt. Ühendkuningriigis ja USAs toimunud arengud näitasid edusamme FRTB standardite rakendamisel, kuigi esines viivitusi ja kõrvalekaldeid rahvusvahelistest standarditest. Ühendkuningriik peaks kohaldama FRTB standardmeetodit alates 2027. aastast ja FRTB sisemudeleid alates 2028. aastast, samal ajal kui USA esitas 19. märtsil 2026 uuesti ettepaneku 90-päevaseks konsultatsiooniks seoses Basel III rakendamisega, andmata selgitusi esmase kohaldamise kohta (ja näidates kõrvalekaldeid FRTB standarditest).

Need ebakindlused ja lahknevused, eelkõige USAs, tekitavad muret rahvusvaheliste võrdsete tingimuste säilitamise ja võimaliku mõju pärast ELi pankadele. Seepärast teeb komisjon ettepaneku teha usaldatavusnõuete raamistikus ajutisi sihipäraseid muudatusi, sealhulgas kehtestada üldine kordaja, et säilitada võrdsed tingimused ja tasakaalustada täheldatud erinevusi teiste jurisdiktsioonidega. Võttes arvesse delegeeritud õigusakti sihipärase meetmete ajutist laadi ja seda, et teiste jurisdiktsioonide poolne rakendamine võib põhjustada võrdsete tingimuste püsivat moonutamist, hindab komisjon järgmisi vajalikke samme uuesti ELi pangandussektori konkurentsivõimet käsitleva 2026. aasta aruande raames.

Nagu kahe eelmise delegeeritud õigusakti puhul, mõjutavad muudatused ja kordaja kapitalinõuete määrase muude osade nõudeid, mis on FRTB standardite kohaldamise alustamisega seotud või kaasnevad sellega. Need nõuded on kauplemisportfelli/kauplemisportfellivälised piirtingimused, milles täpsustatakse tururiski omavahendite nõuete kohaldamisala; tururiski omavahendite nõuete aruandlus ja avalikustamine; tururiski omavahendite nõuete minimaalse väljundmäära kohaldamine ning tururiski järelevalvealane võrdlusanalüüs. Vajaduse korral esitatakse teavituspaketis suunised selle kohta, kuidas pangad peaksid neid nõudeid edasilükkamise perioodil kohaldama, ning EBA täpsustab neid veelgi, et tagada rakendamise järjepidevus ja ühtlustamine kõigis pankades.

Delegeeritud õigusakti ettevalmistamine hõlmas teabevahetust sidusrühmadega, keda edasilükkamine otseselt mõjutab. Nende hulka kuuluvad EBA, EKP / ühtne järelevalvemehhanism, liikmesriigid ja tööstusliidud. Panganduse, maksete ja kindlustuse

¹ Komisjoni 24. juuli 2024. aasta delegeeritud määrus (EL) 2024/2795, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses tururiski omavahendite nõuete kohaldamise alguskuupäevaga (ELT L, 2024/2795, 31.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj).

² Komisjoni 12. juuni 2025. aasta delegeeritud määrus (EL) 2025/1496, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses tururiski omavahendite nõuete kohaldamise alguskuupäevaga (ELT L, 2025/1496, 19.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1496/oj).

ekspertide rühmaga konsulteeriti delegeeritud õigusakti eelnõu üle kaks korda: 16. oktoobril 2025 enne avalikku konsultatsiooni ja 25. märtsil 2025.

2. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Käesoleva delegeeritud õigusaktiga kehtestatakse ajutised sihipärased muudatused tururiski omavahendite nõuetes. Muudatusettepanekutes käsitletakse nii alternatiivset sisemudeli meetodit kui ka standardmeetodeid. Lisaks kehtestatakse käesoleva delegeeritud õigusaktiga tururiski omavahendite nõuete üldine kordaja.

Kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise test on üks nõuetest, mida pank peab täitma, et saada luba kasutada tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks sisemudeleid. Hiljutised kogemused on näidanud, et finantsinstitutsioonidel on raske testi edukalt läbida, kuigi ebaõnnestumised ei pruugi olla seotud mudeli puudustega. Ka teised jurisdiktsioonid tegelevad selle küsimusega FRTB standardite rakendamisel. Seepärast tuleks kasumi ja kahjumi tekkeallikate testi kasutada kolmeaastase perioodi jooksul seirevahendina ning sellel ei tohiks olla otsest mõju omavahendite nõuetele.

Peamiseks takistuseks tururiski sisemudelite väljatöötamisel on peetud mittemodelleeritavaid riskitegureid. Mitu jurisdiktsiooni otsustas raamistikku rakendada või kohaldada teatavate muudatustega. Delegeeritud õigusakti meetme eesmärk on muuta mittemodelleeritavate riskitegurite raamistik toimivamaks, vähendades hinnavaatluste arvu, mida on vaja riskiteguri modelleeritavana käsitamiseks.

Üks kriteerium, mille alusel saab riskiteguri käsitada modelleeritavana, on see, et finantsinstitutsioon peab olema 12-kuulise vaatlusperioodi jooksul selle riskiteguri puhul teinud kindlaks teatava arvu kontrollitavaid hindu. Teised jurisdiktsioonid võtavad arvesse hiljuti emiteeritud või hiljuti loodud instrumentidest tulenevate uute, piiratud aegreaga (lühem kui 12 kuud) riskitegurite konkreetseid juhtumeid ja lubavad integreerida need tegurid sisemudeli meetodisse enne täieliku 12-kuulise perioodi möödumist. Selleks et vältida võrdsete tingimustega seotud probleeme ELis rakendamisel, kehtestatakse delegeeritud õigusaktiga riskiteguri kõlblikkuse testi andmenõuete proportsionaalne kohandamine sõltuvalt riskiteguri loomisest/emiteerimisest möödunud ajast.

Sisemudelite puhul korrutatakse makseviivituse riski omavahendite nõude jaoks avaliku sektori emitentide makseviivituse tõenäosus nulliga, et viia sisemudeli meetodi kohane avaliku sektori emitentide makseviivituse riski käsitus kooskõlla nende käsitlemisega standardmeetodi alusel ning viia avaliku sektori emitentidega seotud riskipositsioonide käsitlemine sisuliselt kooskõlla teiste jurisdiktsioonidega.

Tegevusabimeetmena antakse pankadele võimalus vähendada alternatiivse sisemudeli meetodi arvutamise sagedust igapäevaselt iganädalasele. See lisab paindlikkust finantsinstitutsioonidele, kes võivad valida selle koormuse vähendamise meetme, kui see on kooskõlas nende riskijuhtimisega.

Investeerimisfondide (st positsioonid fondides) raamistikku muudetakse toimivamaks ja võrdseid tingimusi arvestavamaks nii alternatiivse sisemudeli meetodi kui ka alternatiivse standardmeetodi alusel. Eelkõige lihtsustatakse aluspositsioonide arvessevõtmise meetodi kahte aspekti. Esiteks on vähendatud läbivaatamise sagedust, võimaldades finantsinstitutsioonidel teha seda kord kvartalis, mitte vastavalt kord nädalas (alternatiivse sisemudeli meetodi alusel) või kord kuus (alternatiivse standardmeetodi alusel). Teiseks on lubatud osaline läbivaatamine, kui finantsinstitutsioonidel on lubatud seda meetodit kasutada, tingimusel et neil on ülevaade investeerimisfondi aluspositsioonidest vähemalt 50 % ulatuses. Lisaks on alternatiivse sisemudeli meetodi puhul lubatud järelevalveasutuse heakskiidul

kasutada alternatiivseid modelleerimismeetodeid. Lõpuks selgitatakse vegatundlikkuse käsitlemist alternatiivse standardmeetodi korral, kuna selle suhtes ei kohaldata positsioonide jaotamist.

Samuti kehtestatakse omavahendite nõuete järkjärguline kohaldamine teatavate instrumentide puhul, mille suhtes kohaldatakse jääkriski lisandit. Meetmega neutraliseeritakse jääkriski lisand teatavate instrumentide puhul (st need, mille alusvaraks on tulevane realiseerunud volatiilsus, „Bermuda optsioonid“, mida saab kasutada mitmel eelnevalt kindlaks määratud kuupäeval, ja püsitähtajaga vahetustehingute hinnavahe optsioonid). Ka teised jurisdiktsioonid on võtnud jääkriski lisandi osas sarnaseid meetmeid.

Seoses makseviivituse riski omavahendite nõude arvutamiseга alternatiivse standardmeetodi alusel lihtsustatakse laialdaselt kasutatavate riskimaandamismeetodite arvessevõtmist, kajastades FRTB standardite rakendamist teistes jurisdiktsioonides. Finantsinstitutsioonidel on lubatud käsitleda makseviivituse riski omavahendite nõude lõpptähtaegade mittevastavuse küsimusi ning kajastada omakapitalituletisinstrumentide ning rahainstrumentide riskimaandamissuhet.

ELi heitkogustega kauplemise süsteemi lubadest tulenevate riskipositsioonide omavahendite nõuete arvutamisel võetakse kooskõlas kvantitatiivsete uuringute ja analüüsidega arvesse suuremat korrelatsioonikordajat. Korrelatsioonikordaja suurenemine vähendab üldisi kapitalinõudeid.

Selleks et leevendada ebakindlust seoses FRTB standardite rakendamisega teistes jurisdiktsioonides, võetakse kasutusele kordaja 0,9, mis on suunatud lihtsustatud standardmeetodi ja alternatiivse standardmeetodi tundlikkusel põhineva meetodi (selle põhikomponendi) arvutustulemustele.

Alternatiivse standardmeetodi alusel viiakse alternatiivse korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli nõuded paremini kooskõlla finantsinstitutsioonide riskijuhtimistavadega ja teiste jurisdiktsioonide FRTB standardite rakendamisega. Seepärast lubatakse positsioonide jaotamist indeksi komponentides.

Pankadel, kelle kauplemistegevus on väga väike ja kes peaksid rakendama alternatiivset standardmeetodit, kuna nad ületavad kapitalinõuete määruse artikli 325a lõikes 1 sätestatud künnist oma kauplemisportfelli välise riskipositsioonide tõttu valuuta- ja kaubariski tegurites, peaks olema lubatud kasutada selle asemel lihtsustatud standardmeetodit. See on kooskõlas teistes jurisdiktsioonides kehtestatud meetmetega, annab nendele pankadele sihipärasest tegevusabi ja kajastab algatuse proportsionaalsusega seotud kaalutlusi.

Lõpuks kehtestatakse kapitali suurendamiste tasakaalustamiseks üldine kordaja: kordaja on peamine meede võrdsete tingimuste säilitamiseks tururiskiga seotud tegevuses. Kordaja on vabatahtlik ja piirdub pankadega, mille kapitali suurendatakse FRTB raamistiku alusel. Kordaja on pangapõhine ja seda kalibreeritakse iga kolme kuu järel, võttes aluseks meetodid ja kauplemisportfelli/kauplemisportfelli välise tegevuse piirid, mida pangad praegu kasutavad tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks.

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

4.6.2026,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsinstitutsiooni tururiski omavahendite nõuete arvutamise ajutiste sihipäraste tegevusabimeetmete ja sihipäraste kordajatega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012,¹ eriti selle artikli 461a lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/876² muudeti määrust (EL) nr 575/2013, muu hulgas selleks, et lisada kõnealusesse määrusesse aruandlusnõudena kauplemisportfelli põhjaliku läbivaatamise (FRTB) standardid – tururiski positsioonide jaoks Baseli pangajärelevalve komitee (BCBS) välja töötatud põhjaliku omavahendite nõuete kogumi. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/1623³ muudeti määrust (EL) nr 575/2013 veel kord, et muu hulgas muuta FRTB standardid siduvateks nõueteks tururiski omavahendite nõuete arvutamisel.
- (2) Kuna rahvusvaheline kauplemistegevus on väga konkurentsitihe, võeti FRTB standardid vastu eeldusel, et nende rakendamine eri jurisdiktsioonides nii sisu kui ka ajakava osas tagaks finantsinstitutsioonide kauplemistegevusele rahvusvahelisel tasandil võrdsed tingimused. FRTB standardite rakendamise jälgimisel teistes Baseli pangajärelevalve komitee liikmeks olevates jurisdiktsioonides, täpsemalt nendes, kus on palju rahvusvaheliselt tegutsevaid panku, on rahvusvaheliste standardite rakendamisel ilmnunud viivitusi ja kõrvalekaldeid, mis osutab märkimisväärsele võrdsete tingimuste moonutamise riskile rahvusvahelisel tasandil. Selle riski maandamiseks ning selleks, et koguda teiste jurisdiktsioonide rakendamise ajakava ja tegelike eeskirjade kohta rohkem teavet, kasutas komisjon kaks korda määruse (EL) nr 575/2013 artikli 461a lõike 2 punktis b sätestatud õigust lükata delegeeritud

¹ ELT L 176, 27.6.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/876, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõimenduse määra, stabiilse netorahastamise kordaja, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, kesksedes vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandlus- ja avalikustamisnõuetega ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 150, 7.6.2019, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/876/oj>).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1623, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediidiriski, krediiväärtuse korrigeerimise riski, operatsiooniriski, tururiski ja minimaalse väljundmäära nõuetega (ELT L, 2024/1623, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj>).

õigusaktidega⁴ edasi liidus FRTB standardite kohaldamist tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks ühe aasta võrra, st 1. jaanuarile 2027.

- (3) Viimastel kuudel on FRTB standardite rakendamise jälgimine näidanud, et kuigi enamik jurisdiktsioone on nende standardite rakendamisel tõepoolest edusamme teinud, valitseb endiselt ebakindlus rakendamise ajakava ja lõplike eeskirjade suhtes jurisdiktsioonides, kus on palju rahvusvaheliselt tegutsevaid krediidasutusi. Selleks et liidu krediidasutuste konkurentsivõime märkimisväärselt ei halveneks, tuleks tururiski omavahendite nõuete arvutamise usaldatavusraamistikku ajutiselt – kolmeks aastaks – muuta. Sihipärased muudatused peaksid käsitlema usaldatavusraamistiku konkreetseid aspekte, mille puhul on kindlaks tehtud või on äärmiselt tõenäoline, et teistes jurisdiktsioonides esineb kõrvalekaldeid.
- (4) Selleks et tagada krediidasutustele kindlus ja regulatiivne stabiilsus seoses tururiski raamistikuga, mida nad peavad kasutama omavahendite nõuete arvutamiseks, peaks tegevusabimeetmete kestus olema kolm aastat, st kuni 31. detsembrini 2029, mis on määruse (EL) nr 575/2013 artikli 461a lõikes 2 sätestatud volituses kindlaks määratud maksimaalne ajavahemik.
- (5) Kooskõlas Baseli standarditega peavad krediidasutused selleks, et saada määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõike 2 punkti d kohaselt luba kasutada tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks alternatiivset sisemudeli meetodit, pidevalt tegema ja edukalt läbima kõnealuse määruse artiklis 325bg sätestatud kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise testi iga sellise kauplemisüksuse tasandil, mis on hõlmatud alternatiivse sisemudeli meetodi kasutamiseks loaga. Kauplemisüksuste puhul, mis testi ei läbi, peavad krediidasutused arvutama tururiski omavahendite nõuded alternatiivse standardmeetodi alusel. Hiljutised kogemused on näidanud, et mitmel kauplemisüksusel on esinenud raskusi testi läbimisel, kuigi ebaõnnestumised ei pruugi olla seotud mudeli puudustega. Seetõttu on teised jurisdiktsioonid rakendanud kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise testi vähemalt ajutiselt mittesiduv viisil üksnes seirevahendina. Selleks et lahendada probleemid, mis on seotud nende jurisdiktsioonidega võrdsete tingimuste tagamisega, peaks ka liidu tasandil rakendamine võimaldama pankadel teha kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise testi kolme aasta jooksul üksnes seire eesmärgil, ning tuleks täpsustada, et testil ei ole sellel perioodil otsest mõju omavahendite nõuetele.
- (6) FRTB standardites on sätestatud mittemodelleeritavate riskitegurite selged ja ranged nõuded, mis kehtestati liidu õiguses seadusandlike aktide ning komisjoni delegeeritud ja rakendusaktidega. Kuna tururiski sisemudelid on kogu maailmas seni väga vähe levinud ja suured jurisdiktsioonid on FRTB standardite rakendamisel märkimisväärselt viivitanud, on kolmandatest isikutest müüjate andmelahenduste väljatöötamine, mis võimaldaks krediidasutustel liigitada väiksema arvu oma riskitegureid mittemodelleeritavateks riskiteguriteks, endiselt piiratud. See avaldab omavahendite nõuetele märkimisväärset mõju, mis tekitab muret, et mittemodelleeritavate riskitegurite panus sisemudelite abil arvutatud üldistesse omavahendite nõuetesse on algselt eeldatust suurem. Üldiselt on finantsinstitutsioonid pidanud

---

⁴ Komisjoni 24. juuli 2024. aasta delegeeritud määrus (EL) 2024/2795, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses tururiski omavahendite nõuete kohaldamise alguskuupäevaga (ELT L, 2024/2795, 31.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj) ja komisjoni 12. juuni 2025. aasta delegeeritud määrus (EL) 2025/1496, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses tururiski omavahendite nõuete kohaldamise alguskuupäevaga (ELT L, 2025/1496, 19.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1496/oj).

mittemodelleeritavate riskitegurite raamistikku peamiseks takistuseks tururiski sisemudelite väljatöötamisel. Neid kaalutlusi arvesse võttes on teised suuremad jurisdiktsioonid lihtsustanud oma mittemodelleeritavate riskitegurite raamistikku, võimaldades eeldatava puudujäägi näitaja alusel kapitaliseerida rohkem riskitegureid modelleeritavana. Selleks et säilitada ülemaailmselt võrdsed tingimused ja lihtsustada mittemodelleeritavate riskitegurite raamistiku rakendamist, on vaja muuta tingimusi seoses kontrollitavate hindade vaatluste arvuga, mida on vaja selleks, et riskiteguri saaks pidada modelleeritavaks ja seega kapitaliseerida eeldatava puudujäägi näitaja arvutuse alusel.

- (7) Kooskõlas Baseli standarditega on üks komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2022/2060⁵ artikli 1 lõikes 1 ja artikli 4 lõikes 2 sätestatud kriteerium riskiteguri modelleeritavaks muutmiseks see, et asjaomane finantsinstitutsioon on 12-kuulise vaatlusperioodi jooksul selle riskiteguri puhul kindlaks teinud teatava arvu kontrollitavaid hindu. See nõue on problemaatiline hiljuti emiteeritud instrumentide, sealhulgas hiljuti emiteeritud võlakirjade, uute viiteintressimäärade või kaupade puhul, kuna see tähendab, et 12 kuu jooksul pärast nende emiteerimist/turuletulekut ei pruugi nende positsioonide riskitegurid läbida riskiteguri kõlblikkuse testi, olenemata nende positsioonide likviidsusest. Selleks et leevendada finantsinstitutsioonide tegevuskoormust ja tagada teiste jurisdiktsioonide krediidasutustega võrdsed tingimused, peaks krediidasutustel olema lubatud kuni üks aasta pärast nende uute instrumentidega esimest korda turul kauplemist proportsionaalselt kohandada tegelike hinnavaatluste arvu, mida on vaja nende uute riskitegurite modelleerimiseks.
- (8) Üks määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 325bp osutatud makseviivituse riski sisemudeli erinõudeid on see, et krediidasutuse makseviivituse tõenäosuste hinnangute suhtes kohaldatakse alampiirina kõnealuse artikli lõike 5 punktis a sätestatud protsendimäärasid. Sellest tulenevalt oleksid konkreetsete emitentide või võlgnike puhul, kelle suhtes ei kohaldata alternatiivse standardmeetodi kohaselt makseviivituse riski omavahendite nõudeid, alternatiivse sisemudeli meetodi kohased makseviivituse riski omavahendite nõuded suuremad kui alternatiivse standardmeetodi puhul. Nii on see eelkõige kõrge reitinguga keskvalitsustest ja keskpankadest emitentide puhul. Mitu jurisdiktsiooni on Baseli standarditest kõrvale kaldunud, lubades pankadel käsitleda nende emitentide suhtes olevaid riskipositsioone sisemudeli meetodi alusel samamoodi, nagu neid riskipositsioone käsitletak alternatiivse standardmeetodi alusel (st makseviivituse riski omavahendite nõuded puuduvad). Selleks et tagada eri lähenemisviiside järjepidevus ja säilitada nende jurisdiktsioonidega võrdsed tingimused, peaksid sarnasest meetmest kasu saama ka liidu krediidasutused. See tuleks saavutada, kohaldades kordajat 0 nende emitentide/võlgnike makseviivituse tõenäosuse suhtes, kelle riskikaal on alternatiivse standardmeetodi kohaselt 0 %, tühistades nende emitentide/võlgnike vastu olevate nõuete puhul asjakohase kapitalinõude.
- (9) Krediidasutustel, kes on saanud heakskiidu alternatiivse sisemudeli meetodi kasutamiseks omavahendite nõuete arvutamisel, võib olla praktikas keeruline arvutada eeldatava puudujäägi riskinäitajat ja stressistsenaariumi riskinäitajat iga päev

---

⁵ Komisjoni 14. juuni 2022. aasta delegeeritud määrus (EL) 2022/2060, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks kriteeriumid riskitegurite modelleeritavuse hindamiseks vastavalt sisemudeli meetodile ja kõnealuse hindamise sagedus vastavalt nimetatud määruse artikli 325be lõikele 3 (ELT L 276, 26.10.2022, lk 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2060/oj).

kooskõlas määruse (EL) nr 2013/575 artikli 325ba lõikega 1. Eelkõige tähendab igapäevaste arvutuste tegemine arvutuskoormust ning nõuete kehtestamist tegevus- ja juhtimisprotsesside õigeaegsusele. Seepärast peaks krediidasutustel olema ajutiselt lubatud arvutada ja avalikustada regulatiivse eeldatava puudujäägi riskinäitaja ja stressistsenaariumi riskinäitaja väärtusi pigem kord nädalas kui kord päevas. See võimaldaks liidu krediidasutustel säilitada võrdsed tingimused teiste jurisdiktsioonide pankadega, kes veel ei pea alternatiivset sisemudeli meetodit kasutama.

- (10) Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bh lõike 1 punkt i ja artikkel 325j sisaldavad eritingimusi investeerimisfondides olevate riskipositsioonide omavahendite nõuete arvutamiseks nii alternatiivse standardmeetodi kui ka alternatiivse sisemudeli meetodi alusel. Väga konservatiivse käsitluse vältimiseks peab krediidasutustel olema võimalik perioodiliselt arvesse võtta kõik riskipositsiooni aluseks olevad investeerimisfondi komponendid ja arvutada investeerimisfondi riskipositsiooni omavahendite nõuded nii, nagu neil oleks otsesed riskipositsioonid investeerimisfondi komponentide suhtes. Pankade suutlikkus kasutada aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit sõltub sellest, kas andmed investeerimisfondi koosseisu kohta on aluspositsioonide arvessevõtmise kuupäeval kättesaadavad, mis on seni osutunud väga keeruliseks, sest investeerimisfondi juhid ei soovi konfidentsiaalsuskaalutlustel esitada üksikasjalikku teavet investeerimisfondi koosseisu kohta. Sellest tulenevalt ei saa krediidasutused sageli kasutada aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit kummagi meetodi puhul ja peaksid tihti pöörduma tagasi konservatiivse käsitluse juurde. Seetõttu on teised suuremad jurisdiktsioonid teinud ettepaneku muuta investeerimisfondide riskipositsioonide käsitlemist nii FRTB standardmeetodi kui ka sisemudeli meetodi alusel. Seega, et vältida võrdsete tingimuste moonutamist ja ebaproportsionaalset tegevuskoormust aluspositsioonide arvessevõtmise meetodi kasutamisel, on vaja kooskõlas teiste jurisdiktsioonidega näha finantsinstitutsioonidele ette paindlikkus võtta aluspositsioone arvesse osaliselt ning määrata kindlaks aluspositsioonide osalise arvessevõtmise miinimumkünnis, nõudes samal ajal, et need finantsinstitutsioonid kasutaksid investeerimisfondi selle osa puhul, mida ei saa arvesse võtta, konservatiivsemat käsitlust. Kõnealuse miinimumkünnise kindlaksmääramisel tuleks lähtuda riskipositsiooni turuväärtusest, et võimaldada lihtsust. Kui riskipositsiooni turuväärtus ei ole teatavate investeerimisfondi riskipositsioonide, näiteks suure finantsvõimendusega riskipositsioonide puhul asjakohane, peaksid krediidasutused kajastama seda oma aluspositsioonide arvessevõtmise meetodis pädevaid asutusi rahuldaval viisil. Samuti tuleks vähendada aluspositsioonide arvessevõtmise sagedust. Lisaks peaks alternatiivse sisemudeli meetodi kohaselt olema krediidasutustel lubatud kasutada aluspositsioonide arvessevõtmise asemel alternatiivseid meetodeid, kui nende pädevad asutused on selle heaks kiitnud. Vegariskile avatud investeerimisfondide riskipositsioonide puhul on aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit keeruline rakendada ja see ei ole kooskõlas viisiga, kuidas krediidasutused neid positsioone haldavad, kuna vegariski tundlikkused ei ole liidetavad ja neid ei saa lihtsal viisil eraldada. Kapitalinõuete määruse sätetega on siiski nõutud, et krediidasutused kasutaksid tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks sama meetodit kõigi sama investeerimisfondi riskipositsiooni riskitegurite puhul. Seepärast peab krediidasutus, kes kasutab investeerimisfondi sellise positsiooni puhul deltariski teguri kapitalinõuete arvutamiseks aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit, kasutama vegariski teguri kapitalinõuete puhul samuti aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit. Finantsinstitutsioonide tegevuskoormuse leevendamiseks peaks sellistel krediidasutustel olema lubatud kasutada alternatiivset meetodit investeerimisfondi

riskipositsiooni vegariski teguri omavahendite nõuete arvutamiseks, olenemata meetodist, mida kasutatakse kõnealuse riskipositsiooniga seotud muud liiki riskide kapitaliseerimiseks.

- (11) Jääkriski lisandiga määratakse kindlaks täiendav kapitalinõue riskide puhul, mida ei ole juba käsitletud alternatiivse standardmeetodi muudes komponentides. Kuna jääkriski lisandi nõue arvutatakse instrumendi tingliku väärtuse alusel, olenemata selle riskist, ning riskimaandamist kajastatakse ainult juhul, kui maandatud riskiga instrument ja riskimaandamisinstrument kattuvad täielikult, võib esineda juhtumeid, kus jääkriski lisandi omavahendite nõuded ei ole kooskõlas kauplemisüksuse tasandi tegeliku jääkriskiga. Selleks et vältida ebaproportsionaalseid kapitalinõudeid instrumentidel, mille jääkriske krediidasutused võivad olla võimelised turul suures ulatuses maandama, ning säilitada võrdsed tingimused teiste jurisdiktsioonidega, kes on rakendanud või rakendavad seoses jääkriski lisandiga erimeetmeid, tuleks sätestada, et jääkriski lisandi kapitalinõuete suhtes kohaldatakse kordajaid instrumentide puhul, mille alusvaraks on tulevane realiseerunud volatiilsus, mis on optsioonid, mida saab kasutada kindlal arvul kuupäevadel, või mis on samas valuutas nomineeritud kahe püsitätajaga vahetustehingu hinnavahe optsioonid, kui nende instrumentide suhtes kohaldatakse jääkriski lisandi nõuet üksnes neil põhjustel.
- (12) Alternatiivse standardmeetodi kohane makseviivituse riski omavahendite nõue kajastab tururiskile avatud riskipositsioonide emitentide ja võlgnike makseviivituse riski üheaastase perioodi jooksul. Riskimaandamine kajastatakse riskipositsioonide puhul, mis on seotud sama emitendi või võlgnikuga ja mille suhtes kohaldatakse eritingimusi, sealhulgas lõpptähtaegade mittevastavuste puhul eri positsioonide vahel. Mõned neist tingimustest ei võimalda kajastada majanduslikku riskimaandust aktsiatel põhineva tuletisinstrumendi ja sama alusvara rahapositsiooni vahel, mis on praktikas laialdaselt kasutatav riskijuhtimismeetod. Selleks et soodustada riskimaandamist ja tagada kooskõla teiste jurisdiktsioonide sarnaste meetmetega, tuleks seda liiki majanduslikku riskimaandamist võtta arvesse makseviivituse riski omavahendite nõuete arvutamisel alternatiivse standardmeetodi alusel.
- (13) Määrusega (EL) 2024/1623 kehtestati alternatiivse standardmeetodi raames ELi heitkogustega kauplemise süsteemi alusel heitkogustega kauplemise riskipositsioonidele konkreetne riskikaal, mis on põhjendatud liidu CO₂ lubatud heitkoguse ühikute turu stabiilsuse ja piiratud volatiilsusega viimastel aastatel ning sellega seotud CO₂ arvestusühikute hindadega. Järgnev kvantitatiivne analüüs andis tõendeid selle kohta, et lisaks väiksemale riskikaalule tuleks ka korrelatsiooniparameeter, mida kasutatakse heitkogustega kauplemisega seotud riskipositsioonide agregeerimiseks, määrata teistsugusel tasemel, mis tooks kaasa väiksemad omavahendite nõuded nende konkreetsete riskipositsioonide puhul. Lisaks viitab teabevahetus pankade ja muude jurisdiktsioonide reguleerivate asutuste vahel, sealhulgas käimasolevad konsultatsiooniprotsessid, sellele, et nende jurisdiktsioonide pooltel lõplikul rakendamisel võidakse vastu võtta sarnaseid meetmeid. Seepärast tuleks sätestada, et kuni 31. detsembrini 2029 muudetakse korrelatsiooniparameetrit kordaja abil asjakohase väärtuseni, võttes arvesse olemasolevaid tõendeid.
- (14) Viivitused Basel III eeskirjade rakendamisel rahvusvaheliselt tegutsevate pankadega jurisdiktsioonides moonutavad ajutiselt võrdseid tingimusi, muu hulgas minimaalse väljundmäära tõttu, mida hakati liidus kohaldama alates 1. jaanuarist 2025. Nende moonutuste leevendamiseks ja sujuva ülemineku tagamiseks peaksid krediidasutused saama ajutiselt kasu tururiski omavahendite nõuete sihipärasest ja piiratud järkjärgulisest kasutuselevõtust alternatiivse standardmeetodi alusel. Lihtsustatud

standardmeetodit kohaldavad krediidasutused peaksid samuti saada kasu järkjärgulisest kasutuselevõtust.

- (15) Kooskõlas Baseli standarditega on määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325i lõike 1 punktides a ja b nõutud, et krediidasutused arvutaksid alternatiivsetesse korrelatsioonil põhinevatesse kauplemisportfellidesse kuuluvate indeksite positsioonide puhul indeksi kohta ühe tundlikkuse, ning keelatakse alternatiivse korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli indeksi riskipositsiooni jaotamine alamkomponentide riskiteguriteks (st ühe alusvaraga positsioonid) ja nende riskitegurite hilisem tasaarvestamine muude ühe alusvaraga instrumentide sama komponendi samade riskiteguritega. Need nõuded tekitavad lahknevuse krediidasutuste poolt kõnealuste riskipositsioonide riskijuhtimiseks kehtestatud lähenemisviisi ja omavahendite nõuete arvutamise vahel, mis muudab tegevuse veelgi keerukamaks ja suurendab omavahendite nõudeid. Neil põhjustel on üks suur jurisdiktsioon, kus pangad tegelevad väga aktiivselt alternatiivse korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelliga kauplemisega, otsustanud lubada pankadel alternatiivse korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli indeksiga seotud riskipositsioonid jaotada. Võrdsete tingimuste säilitamiseks tuleks krediidasutustele ajutiselt lubada paindlikkust kohaldada positsioonide jaotamise meetodit ja tasaarvestada oma alamkomponentidest tulenevad riskipositsioonid samade riskiteguritega.
- (16) FRTB standardite rakendamisega võetakse kasutusele riskitundlikumad ja keerukamad meetodid, mis ei pruugi olla väikese kauplemistegevusega finantsinstitutsioonide jaoks vajalikud. See kehtib eelkõige nende väikeste finantsinstitutsioonide puhul, kes kvalifitseeruvad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 94 kohaseks kauplemisportfelliga seotud väikese tegevusmahu erandiks, kuid ületavad kõnealuse määruse artiklis 325a sätestatud künniseid kauplemisportfellivälistest positsioonidest tuleneva valuuta- või kaubariski tõttu. Selleks et vältida selliste liidu krediidasutuste ebasproportsionaalseid rakenduskulusid ja tegevuse keerukust, võttes arvesse, et teistes suuremates jurisdiktsioonides on kas kehtestatud sarnased meetmed või ei kohaldata tururiski omavahendite nõudeid pankade suhtes, millel kauplemisportfelliga seotud tegevusmaht on väike, peaks väikese kauplemisportfelliga liidu krediidasutustel olema lubatud kasutada valuuta- ja kaubariskile avatud kauplemisportfelliväliste positsioonide puhul lihtsustatud standardmeetodit.
- (17) Viivitused uue tururiski raamistiku rakendamisel rahvusvaheliselt tegutsevate pankadega jurisdiktsioonides tähendavad, et need liidu krediidasutused, kellel on keerukam kauplemistegevus ja keerukamad portfellid, seisaksid silmitsi ebavõrdsete tingimustega, kui Basel III standardite rakendamine lükkuks kaugemale kui 1. jaanuar 2027 või kui nõudeid rakendatakse teistes jurisdiktsioonides paindlikumalt. Basel III standardite rakendamise jälgimine teistes suuremates jurisdiktsioonides on näidanud, et on väga ebatõenäoline, et suured liiduvälised pangad peaksid FRTB eeskirju rakendama oma päritolujurisdiktsioonides alates 1. jaanuarist 2027. Samal ajal on vaja need konkreetsed aspektid ümber hinnata (ja võimaluse korral uuesti kalibreerida), et uue tururiski raamistiku konkreetsed aspektid, eelkõige seoses alternatiivse sisemudeli meetodiga, ei oleks liiga keerulised või liiga konservatiivsed ega tooks seega kaasa põhjendamatu tegevuse keerukust või liiga suuri kapitalinõudeid. Sellega seoses ja et piirata võimalikku ebasoodsat konkurentsiolukorda, millel oleks negatiivne mõju liidu pangandussektori konkurentsivõimele selles valdkonnas ja liidu majanduse rahastamisele, peaks krediidasutustel, keda uute tururiski eeskirjade rakendamine pärast käesoleva määrusega tehtud sihipäraste muudatuste kohaldamist negatiivselt

mõjutab, olema lubatud piirata seda kapitalimõju käesoleva määruse kolmeaastase kehtivusaja jooksul.

- (18) Kokkuvõttes peaksid kavandatud ajutised meetmed aidata kõrvaldada paljusid, kuid mitte kõiki erinevusi suuremate jurisdiktsioonide tingimustes. Selleks et säilitada üleminekuperioodil võrdsed tingimused seni, kuni suuremad jurisdiktsioonid viimistlevad ja rakendavad FRTB standardid, peaks krediidasutustel, keda FRTB eeskirjad negatiivselt mõjutavad, olema lubatud piirata nende eeskirjade mõju oma kapitalinõuetele, kohaldades käesoleva delegeeritud määruse kolmeaastase perioodi jooksul kõnealuste kapitalinõuete suhtes kordajat, mis võrdub 1-ga või on sellest väiksem. Arvestades, et uus raamistik mõjutab neid krediidasutusi erineval määral, peaks kordaja kalibreerimine olema pangapõhine. Kuna krediidasutused kohaldaksid kordajat kuni 31. detsembrini 2029, peaks neil olema võimalik kordajat perioodiliselt usaldusväärse võrdlusalusega kalibreerida, et võtta arvesse muutusi oma portfellides ja turutingimustes. Seepärast on vaja kehtestada kordaja, mis vähendab uute eeskirjade mõju eelmise Baseli raamistiku (Basel 2.5) rakendamise tasemele. Selleks et võimaldada kordaja täpset kalibreerimist ja vältida tegevuse liigset keerukust, sealhulgas mõistete erinevat kohaldamist samas finantsinstitutsioonis ja muudatusi Basel 2.5 raamistiku alusel kasutatavates mudelites, on vaja, et kordaja arvutamisel järgitakse Basel 2.5 rakendamise kohast kauplemisportfelli/kauplemisportfellivälise tegevuse käsitlust. Krediidasutustel, kes vastavad tingimustele ja otsustavad kohaldada kordajat alates 1. jaanuarist 2027, peaks olema võimalus lõpetada selle kasutamine enne kolmeaastase perioodi lõppu, kuid neil ei tohiks lubada kordaja kasutamist hiljem jätkata. Aruandlus- ja avalikustamismõisted on olulised vahendid järelevalve ja turudistsipliini võimaldamiseks. Seega peaksid krediidasutused, kes otsustavad kohaldada kordajat, jätkuvalt esitama ja avalikustama teavet oma siduvate omavahendite nõuete kohta kooskõlas Basel 2.5 rakendamisega, kasutades asjakohaseid sätteid, mis on sätestatud 8. juulil 2024 kehtinud kapitalinõuete määruse versioonis.
- (19) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 575/2013 vastavalt muuta.
- (20) Käesoleva määruse sätteid kohaldatakse, ilma et see piiraks pankade kohustusi, mis tulenevad kapitalinõuete määrusest ja kapitalinõuete direktiivist, et tagada piisav riskijuhtimis- ja andmete koondamise suutlikkus. Pangad peaksid tegema koostööd oma järelevalveasutustega, et kõrvaldada nendes valdkondades täheldatud puudused.
- (21) Määruses (EL) 2024/1623 sätestatud tururiski nõudeid hakatakse kohaldama alates 1. jaanuarist 2027. Selleks et vältida vastuolulisi nõudeid finantsinstitutsioonidele, on vaja käesoleva määruse kohaldamise kuupäev kõnealuse kuupäevaga kooskõlla viia. Et vältida ebakindlust turuosaliste ja avaliku sektori asutuste seas, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 575/2013 muutmine

Määrusesse (EÜ) nr 575/2013 lisatakse artiklid 495i kuni 495v:

„Artikkel 495i

Üleminekusätted seoses kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise testiga tururiski alternatiivse sisemudeli meetodi alusel

1. Erandina artikli 325az lõike 2 punktist d ja kuni 31. detsembrini 2029 võivad finantsinstitutsioonid kasutada alternatiivset sisemudeli meetodit, et arvutada oma tururiski omavahendite nõuded kauplemisüksuste puhul, mis ei vasta artiklis 325bg sätestatud nõuetele.
2. Lõike 1 kohaldamisel peavad finantsinstitutsioonid võtma kohaldamisalasse kuuluvate kauplemisüksuste puhul arvesse, et nende kauplemisüksuste portfelli väärtuse teoreetilised muutused, mis tuginevad finantsinstitutsiooni riskimõõtmismudelile, on lähedased kauplemisüksuste portfelli väärtuse hüpoteetilistele muutustele, mis tuginevad finantsinstitutsiooni hinnastamismudelile.

Artikkel 495j

Mittemodelleeritavate riskitegurite omavahendite nõudeid käsitlev üleminekuperioodi tegevusabi meede

1. Erandina komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2022/2060* artikli 1 lõikest 1 ja artikli 4 lõikest 2 ning kuni 31. detsembrini 2029 võivad finantsinstitutsioonid käesoleva määruse artikli 325be kohaldamisel hinnata modelleeritavaks riskiteguri, mille puhul finantsinstitutsioon on delegeeritud määruse (EL) 2022/2060 artikli 1 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 4 lõigetes 2 ja 3 osutatud vaatlusperioodidel kindlaks teinud vähemalt kaks kontrollitavat hinda.
2. Finantsinstitutsioonid määravad lõikes 1 osutatud riskiteguritele likviidsusperioodi, mis võrdub 250 jagatuna delegeeritud määruse (EL) 2022/2060 kohaselt kindlaks tehtud kontrollitavate hindade arvuga, ja mis on ümardatud lähima pikema likviidsusperioodini, mis on sätestatud käesoleva määruse artikli 325bd tabelis 2.
Esimese lõigu kohaselt määratud likviidsusperiood ei tohi olla lühem kui likviidsusperiood, mis määratakse riskitegurile juhul, kui kontrollitavate hindade arv on piisav, et hinnata riskitegur modelleeritavaks vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2022/2060 artikli 1 lõigetele 1 ja 2 ning artikli 4 lõigetele 2 ja 3.
3. Finantsinstitutsioonid võtavad artiklis 325bb osutatud arvutuses arvesse kõiki riskitegureid, mida peetakse lõike 1 kohaselt modelleeritavaks. Finantsinstitutsioonid võtavad artiklis 325bk sätestatud arvutustes arvesse muid mittemodelleeritavaid riskitegureid.

---

* Komisjoni 14. juuni 2022. aasta delegeeritud määrus (EL) 2022/2060, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks kriteeriumid riskitegurite modelleeritavuse hindamiseks vastavalt sisemudeli meetodile ja kõnealuse hindamise sagedus vastavalt nimetatud määruse artikli 325be lõikele 3 (ELT L 276, 26.10.2022, lk 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2060/oj).

Artikkel 495k

Uute emissioonide modelleeritavuse hindamise andmenõudeid käsitlevad üleminekusätted

Erandina delegeeritud määruse (EL) 2022/2060 artikli 1 lõikest 2 ja artiklist 4 ning kuni 31. detsembrini 2029 võtavad finantsinstitutsioonid riskitegurite modelleeritavuse hindamisel kooskõlas käesoleva määruse artikliga 325be arvesse, et hiljuti emiteeritud või hiljuti loodud instrumentidest tulenevate uute riskitegurite puhul:

- (a) algab komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2022/2060 artikli 1 lõikes 1 ja artiklis 4 osutatud vaatlusperiood päeval, mil kõnealused instrumendid emiteeritakse või nendega kaubeldakse turul esimest korda;
- (b) arvutatakse kontrollitavate hindade miinimumarv, mis on kõnealuse delegeeritud määruse kohaselt riskiteguri suhtes representatiivne, proportsionaalselt kuni 12 kuu möödumiseni pärast kõnealust emissiooni või esimest kauplemiskuupäeva.

Artikkel 495l

Üleminekusätted makseviivituse riski sisemudeli kohaste omavahendite nõuete kohta

Erandina artikli 325bp lõike 5 punktist a ja kuni 31. detsembrini 2029 kohaldavad finantsinstitutsioonid kordajat 0 makseviivituse tõenäosuse hinnangute suhtes, mida kasutatakse makseviivituse riski omavahendite nõuete arvutamiseks III osa IV jaotise 1b. peatüki 3. jaos sätestatud makseviivituse riski sisemudeli alusel kõigi emitentide või võlgnike puhul, kelle riskipositsioonidele määratakse alternatiivse standardmeetodi kohase makseviivituse riski omavahendite nõuete arvutamisel riskikaal 0 %.

Artikkel 495m

Üleminekusätted alternatiivse sisemudeli meetodi kohase arvutamise sageduse kohta

1. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks artikli 325ba lõiget 1, võivad kuni 31. detsembrini 2029 otsustada arvutada artikli 325ba lõike 1 punktis b osutatud keskmised väärtused eelneva 60 tööpäeva asemel eelneva 12 nädala kohta.
2. Finantsinstitutsioonid, kes peavad täitma artikli 455 lõike 2 punktides a ja b sätestatud avalikustamisnõudeid, võivad kuni 31. detsembrini 2029 avalikustada kõnealuses artiklis osutatud väärtused eelneva 60 tööpäeva asemel eelneva 12 nädala kohta.

Artikkel 495n

Üleminekusätted investeerimisfondis olevate positsioonide omavahendite nõuete kohta alternatiivse sisemudeli meetodi alusel

1. Erandina artikli 325bh lõike 1 punktist i ja kuni 31. detsembrini 2029 võivad finantsinstitutsioonid arvesse võtta järgmist:
  - (a) vähemalt 50 % kõigist investeerimisfondi aluspositsioonidest, mõõdetuna turuväärtuses;
  - (b) investeerimisfondide aluspositsioonid kord kvartalis, mitte kord nädalas.

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel arvutavad finantsinstitutsioonid tururiski omavahendite nõude kõigi kõnealuse investeerimisfondi ülejäänud positsioonide puhul, kasutades artikli 325j lõike 1 punkti b alapunktis i sätestatud riskikaalu.

2. Lõikes 1 osutatud arvessevõtmise käigus peavad finantsinstitutsioonid suutma jälgida riske, mis tulenevad asjaomaste investeerimisfondide koosseisus kahe arvutuskuupäeva vahelisel ajal toimunud olulistest muutustest.
3. Erandina artikli 325bh lõike 1 punktist i võib finantsinstitutsioon investeerimisfondides olevate positsioonide tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks alternatiivse sisemudeli meetodi alusel kasutada alternatiivset modelleerimismeetodit, kui pädev asutus on selle heaks kiitnud.

Artikkel 495o

Üleminekusätted investeerimisfondis olevate positsioonide omavahendite nõuete kohta alternatiivse standardmeetodi alusel

1. Erandina artikli 325j lõike 1 punktist a ja kuni 31. detsembrini 2029 võivad finantsinstitutsioonid teha järgmist:
  - (a) võtta arvesse vähemalt 50 % selliste investeerimisfondide aluspositsioonidest, mõõdetuna turuväärtuses;
  - (b) võtta investeerimisfondi aluspositsioone arvesse kord kvartalis, mitte kord kuus.

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel arvutavad finantsinstitutsioonid tururiski omavahendite nõude kõigi selliste investeerimisfondide ülejäänud positsioonide puhul, kasutades artikli 325j lõike 1 punkti b alapunktis i sätestatud meetodit.

2. Erandina artikli 325j lõigetest 1a ja 3 ning kuni 31. detsembrini 2029 võivad finantsinstitutsioonid käsitleda investeerimisfondides olevaid positsioone vegariski omavahendite nõuete arvutamisel ühe aktsiapositsioonina, mille riskikaal on 100 %, olenemata muudest meetoditest, mida kasutatakse samade positsioonide muude riskitegurite omavahendite nõuete arvutamiseks.

Artikkel 495p

Üleminekusätted alternatiivse standardmeetodi kohaste jääkriski lisandi omavahendite nõuete kohta

Erandina artiklist 325u ja kuni 31. detsembrini 2029 kohaldavad finantsinstitutsioonid kordajat 0 kõnealuse artikli kohaselt arvutatud jääkriskide omavahendite nõuete suhtes järgmiste instrumentide puhul:

- (a) instrumentid, mille alusvaraks on tulevane realiseerunud volatiilsus ja millel ei oleks muudel põhjustel jääkriski lisandit;
- (b) instrumentid, mis on optsioonid, mida saab kasutada kindlaksmääratud kuupäevadel ja millega ei kaasne jääkriski lisandit muudel põhjustel;
- (c) instrumentid, mis on optsioonid samas valuutas nomineeritud kahe püsiva lõpptähtajaga vahetustehingute intressimäära erinevuse suhtes ja millega ei kaasneks muudel põhjustel jääkriski lisandit.

Artikkel 495q

Üleminekusätted makseviivituse riski omavahendite nõuete arvutamise kohta alternatiivse standardmeetodi alusel

Erandina artikli 325x lõikest 4 ja kuni 31. detsembrini 2029 võivad finantsinstitutsioonid oma äranägemisel teha järgmist:

- (a) määrata rahas omakapitali positsioonidele, mis maandavad tuletisinstrumentide riske, sama lõpptähtaja kui nende tuletisinstrumentide puhul, mille riske maandatakse;
- (b) määrata aktsiatel põhinevate tuletisinstrumentide riskipositsioonide lõpptähtajaks kolm kuud.

Artikkel 495r

Üleminekusätted omavahendite nõuete arvutamise kohta alternatiivse standardmeetodi alusel instrumentide puhul, mille suhtes kohaldatakse ELi heitkogustega kauplemise süsteemi heitkogustega kauplemise riski

Erandina artikli 325at lõikest 2 ja kuni 31. detsembrini 2029 jagavad finantsinstitutsioonid kõnealuses artiklis sätestatud tähtaja korrelatsiooniparameetri 99,1 %ga tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks alternatiivse standardmeetodi alusel instrumentide puhul, mille suhtes kohaldatakse ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga hõlmatud heitkogustega kauplemise delta kaubariski.

Artikkel 495s

Üleminekusätted alternatiivse standardmeetodi ja lihtsustatud standardmeetodi kohaste omavahendite nõuete järkjärgulise kasutuselevõtu kohta

1. Kuni 31. detsembrini 2029 kohaldavad finantsinstitutsioonid artikli 325h lõike 4 kohaselt tundlikkusel põhineva meetodi alusel arvutatud tururiski omavahendite nõuete tulemuse suhtes kordajat 0,9.
2. Kuni 31. detsembrini 2029 kohaldavad finantsinstitutsioonid artikli 325 lõike 2 kohaselt lihtsustatud standardmeetodi alusel arvutatud tururiski omavahendite nõuete tulemuse suhtes kordajat 0,9.

Artikkel 495t

Üleminekusätted alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli kuuluvate instrumentide käsitlemise kohta

Erandina artikli 325i lõike 1 punktidest a ja b ja kuni 31. detsembrini 2029 võivad finantsinstitutsioonid otsustada kohaldada kõnealuses artiklis sätestatud käsitlust ka alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli kuuluvate positsioonide suhtes.

Artikkel 495u

Üleminekusätted sellise finantsinstitutsiooni suhtes kohaldatava erandi kohta, kelle kauplemisportfelliga seotud tegevuse maht on väike

Kuni 31. detsembrini 2029 võib finantsinstitutsioon, kelle suhtes võib kohaldada artiklis 94 sätestatud käsitlust, kohaldada artikli 325 lõikes 2 osutatud meetodit, et arvutada valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelliga seotud positsioonide tururiski omavahendite nõuded.

Artikkel 495v

Üleminekusätted tururiski omavahendite nõuete suhtes kordaja kohaldamise kohta

1. Kuni 31. detsembrini 2029 võib finantsinstitutsioon otsustada kohaldada kordajat oma tururiski omavahendite nõuete suhtes, mis on arvutatud artikli 325 lõikes 1 osutatud ning artiklites 325c–325ay, artiklites 325az–325bp ja artiklites 326–361 sätestatud meetodeid kasutades, kui tema tururiski omavahendite nõuded, mis on arvutatud käesoleva määruse 9. juulil 2024 kehtinud versiooni kohaldades ja 31. märtsi 2027 seisuga artiklites 495i–495t sätestatud üleminekukäsitlusi arvesse võttes, on suuremad kui tema tururiski omavahendite nõuded, mis on arvutatud käesoleva määruse 8. juulil 2024 kehtinud versiooni III osa IV jaotist kohaldades.
2. Finantsinstitutsioon ei kohalda lõikes 1 osutatud kordajat, kui ta arvutab tururiski omavahendite nõuded üksnes artikleid 326–361 kohaldades.
3. Finantsinstitutsioon, kes otsustab kohaldada lõikes 1 sätestatud käsitlust, teavitab sellest viivitamata pädevaid asutusi ja esitab tõendid kõnealuses lõikes sätestatud nõuete täitmise kohta.
4. Finantsinstitutsioon, kes kohaldab lõikes 1 sätestatud käsitlust, võib igal ajal lõpetada selle käsitluse kohaldamise, tingimusel et ta on oma pädevat asutust sellest teavitanud. Finantsinstitutsioon, kes lõpetab kõnealuse käsitluse kohaldamise, ei hakka seda hiljem uuesti tegema.
5. Finantsinstitutsioon, kes otsustab kasutada lõikes 1 osutatud kordajat, kalibreerib sellise kordaja iga kolme kuu järel käesoleva määruse 8. juulil 2024 kehtinud versiooni III osa IV jaotise kohaselt arvutatud tururiski omavahendite nõuete ja käesoleva määruse 9. juulil 2024 kehtinud versiooni kohaselt arvutatud tururiski omavahendite nõuete suhtena, võttes arvesse artiklites 495i–495t sätestatud üleminekukäsitlusi.
6. Finantsinstitutsioon, kes kohaldab lõikes 1 sätestatud kordajat, jätkab ka teabe esitamist tururiski omavahendite nõuete kohta, mis on arvutatud käesoleva määruse 8. juulil 2024 kehtinud versiooni III osa IV jaotisekohaldamisel.
7. Finantsinstitutsioon, kes kohaldab lõikes 1 sätestatud kordajat, avalikustab, et ta otsustab seda kordajat kohaldada. Kõnealune finantsinstitutsioon jätkab ka käesoleva määruse 8. juulil 2024 kehtinud versiooni VIII osas sätestatud tururiski omavahendite nõuete avalikustamise nõuete täitmist.
8. Et määrata kindlaks tururiski omavahendite nõuded, mis on arvutatud kooskõlas lõigetega 1 ja 5 käesoleva määruse 9. juulil 2024 kehtinud versiooni kohaldades, kasutab finantsinstitutsioon kauplemisportfelli lisamise nõudeid, mis on sätestatud käesoleva määruse 8. juulil 2024 kehtinud versiooni artiklis 104.“

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2027.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 4.6.2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN